

UNIJAPLHIV SRBIJE
Union of Serbian PLHIV

UNIJAPLHIV SRBIJE

koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV/AIDS-om (USOP)

KROVNI SAVEZ PLHIV ORGANIZACIJA SRBIJE | NATIONAL COUNCIL OF PLHIV IN SERBIA

office address: Despota Stefana 34, 11000 Beograd (Serbia) | tel: +381(0)112630055

e-mail: office@unijaphiv.rs | website: www.unijaphiv.rs

matični broj: 28014562 | PIB: 106633683 | račun: 160-355967-48 Banca Intesa

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST UNIJE ORGANIZACIJA SRBIJE KOJE SE BAVE ZAŠTITOM OSOBA KOJE ŽIVE SA HIV-OM I AIDS-OM POVODOM MEĐUNARODNOG DANA SEĆANJA NA PREMINULE OD AIDS-A

HIV je danas podjednako zdravstveni i socijalni izazov, a sve više opštedruštveni problem.

Pod sloganom **“Zaustavimo AIDS zajedno”** svet će 34. put u nedelju 21. maja 2017. obeležiti Međunarodni dan sećanja na preminule od AIDS-a (International AIDS Candlelight Memorial), a Srbija će se obeležavanjem ovog memorijala 14. put priključiti najvećem pokretu svetske zajednice u borbi za kraj HIV epidemije. Međunarodni dan sećanja na preminule od AIDS-a služi da se prisetimo svih onih koji su umrli od ove bolesti i ujedno kao podstrek društvu da uloži više napora u podizanje svesti zajednice o merama zaštite, ali i o potrebi za unapređenjem društvenog položaja ljudi koji žive sa HIV-om u cilju povećanja kvaliteta njihovog života, smanjenja stigme i diskriminacije prema ovoj populaciji i sprečavanja obolevanja i umiranja od AIDS-a. Stigma i diskriminacija utiču na kvalitet života ljudi koji žive sa HIV-om i glavna su prepreka u sprovođenju delotvornih preventivnih aktivnosti. U borbi protiv stigme i diskriminacije značajna je uloga ne samo zakonodavstva i institucija, već zajednice u celini. Ovaj memorijal se svake godine u trećoj nedelji maja u većini zemalja u svetu obeležava od 1983. godine. Međunarodni dan sećanja na preminule od AIDS-a je globalni događaj koji sprovodi aktivna mreže ljudi koji učestvuju u odgovoru na HIV, uključujući i ljude koji žive sa HIV-om i AIDS-om kao i ključne populacije kako bi se pokazala solidarnost sa ljudima koji žive sa HIV-om, podigla svest u društvu, smanjila stigma i diskriminacija i dala nada novim generacijama.

Međunarodni dan sećanja na preminule od AIDS-a obeležiće se u svim većim gradovima u Srbiji, a centralna manifestacija u Beogradu održaće se na Akademskom platou (kod Filozofskog fakulteta) u nedelju 21. maja 2017. od 18 do 22:00 čas. Tog dana, na tom mestu biće postavljeni štandovi organizacija koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV/AIDS-om, aktivisti će razgovarati sa zainteresovanim građanima na temu prevencije HIV-a i podrške osobama koje žive sa ovom bolešću u cilju smanjenja stigme i diskriminacije, a biće prisutna i mobilna medicinska jedinica u kojoj će svi zainteresovani moći besplatno, dobrovoljno i poverljivo da se posavetuju i testiraju na HIV. Za ovo nisu potrebni nikakvi lični dokumenti i podaci. Oko 20:00 časova učesnici memorijala će na istom mestu crtanjem crvene mašne napraviti simbol borbe protiv AIDS-a unutar kojeg će upaliti lampione i napisati poruke podrške za osobe koje žive sa HIV-om i AIDS-om, a potom će u 21:00 čas zajedno sa okupljenim građanima ka nebu pustiti oko stotinu crvenih balona. Memorijalni dan će na isti ili sličan način u nedelju biti obeležen i u ostalim većim gradovima u Srbiji (Novi Sad, Niš, Kragujevac, Subotica, Pančevo, itd).

Obeležavanje Međunarodnog dana sećanja na preminule od AIDS-a u Srbiji organizuju “Unija organizacija Srbije koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om” i Institut za javno zdravlje Srbije “Dr Milan Jovanović Batut” uz podršku Delegacije Evropske unije, Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, globalne farmaceutske kompanije “GlaxoSmithKline” i Medija centra Beograd, kao i gradskih organizacija Crvenog krsta, zavoda za javno zdravlje, kancelarija za mlade, drugih partnera, samouprava i organizacija na lokalnom nivou.

Povodom Međunarodnog dana sećanja na preminule od AIDS-a, USOP poziva na poštovanje smernica Tematske grupe za HIV i AIDS Ujedinjenih nacija (UNAIDS), koje preporučuju vladama, organizacijama civilnog društva i donatorima da se poveća i poboljša učešće ljudi koji žive sa HIV-om i AIDS-om u globalnom, regionalnom i nacionalnom odgovoru na AIDS. U skladu sa tim i ovom prilikom podsećamo državne organe i civilne organizacije da su u obavezi da poštuju GIPA (*Greater Involvement of People Living with HIV/AIDS | veće uključivanje ljudi koji žive sa HIV-om i AIDS-om*) principe koji imaju za cilj ostvarivanje prava i odgovornosti osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om, uključujući i njihovo pravo na učešće u procesu donošenja odluka koje utiču na njihove živote. GIPA principi imaju za cilj da poboljšaju kvalitet i efikasnost odgovora na AIDS i od ključnog su značaja za napredak i održivost ovog odgovora.

members: UG “VIŠE OD POMOĆI” Beograd, Asocijacija “ŽENA PLUS” Beograd, UG “CENTARAS” Beograd
UG “CRVENA LINIJA” Novi Sad, UG “SUNCE” Niš, UG “STAV +” Subotica, UG “NOVA +” Pančevo

associates: DF SPC “Čovekoljublje” Beograd, Međunarodna mreža pomoći (IAN), Omladina Jazas Novi Sad,
UG “Prevent” Novi Sad, UG “Putokaz” Niš, UG “PaO2” Pančevo, UG “Duga” Šabac, Omladina Jazas Niš

support: The Delegation of the European Union to the Republic of Serbia, United Nations Theme Group on HIV/AIDS,
Ministry of Health Republic of Serbia, Ministry of Justice Republic of Serbia, Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs Republic of Serbia

Union of Serbian PLHIV

UNIJAPLHIV SRBIJE

koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV/AIDS-om (USOP)

KROVNI SAVEZ PLHIV ORGANIZACIJA SRBIJE | NATIONAL COUNCIL OF PLHIV IN SERBIA

office address: Despota Stefana 34, 11000 Beograd (Serbia) | tel: +381(0)112630055

e-mail: office@unijaphiv.rs | website: www.unijaphiv.rs

matični broj: 28014562 | PIB: 106633683 | račun: 160-355967-48 Banca Intesa

Procenjuje se da u ovom trenutku jedna od tri osobe, od oko tri hiljade ljudi u Srbiji koji žive sa virusom humane imunodeficijencije, poznatim po skraćenici HIV, ne zna da je inficirana ovim virusom. Prema podacima Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ od početka epidemije, 1985. godine do kraja 2016. godine u Republici Srbiji je ukupno registrovano 3480 osoba kojima je dijagnostikovana HIV infekcija (nosilaštvo specifičnih anti-HIV antitela), od kojih je 1846 osoba obolelo od AIDS-a (53% svih registrovanih osoba inficiranih HIV-om), dok su 1204 osobe umrle tj. jedna trećina svih dijagnostikovanih osoba inficiranih HIV -om (1096 osoba je umrlo od AIDS-a, dok je 108 osoba inficiranih HIV-om umrlo od bolesti ili stanja koja nisu povezana sa HIV/AIDS-om). Krajem 2016. godine, odnosno početkom 2017. godine u Republici Srbiji 2276 osoba je živelo sa HIV-om, odnosno za te osobe nije prijavljen smrtni ishod nadležnim ustanovama, premda postoji opravdana sumnja da se značajan broj osoba kod kojih je dijagnostikovana HIV infekcija ne javlja se nadležnim zdravstvenim ustanovama koje se bave lečenjem osoba inficiranih HIV-om iz nepoznatih razloga (napustili zemlju, umrli, lični ili drugi razlozi, itd). Prema podacima Republičkog fonda zdravstvenog osiguranja u Srbiji na antiretrovirusnoj terapiji (ART) je bilo 1570 osoba inficiranih HIV-om u 2016. godini. Prema podacima Registra Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograd, u glavnom gradu Srbije živi 1537 osoba sa HIV infekcijom. Prema podacima Instituta za javno zdravlje Vojvodine u pokrajini trenutno živi 390, dok je na ARV terapiji između 250 i 300 osoba.

Iako redovnim lečenjem i upotrebom savremene terapije HIV infekcija postaje hronično stanje sa kojim se kvalitetno i dugo živi, a time se ujedno smanjuje i mogućnost za veće širenje virusa, HIV pozitivne osobe u Srbiji se i danas, četiri decenije nakon prvog dijagnostifikovanog slučaja, suočavaju sa brojnim problemima pre svega sa neredovnim praćenjem toka lečenja usled česte nestašice testova potrebnih za kontinuiranu dijagnostiku, zatim sa malim brojem savremenijih lekova iz palate ARV terapije na pozitivnoj listi, kao i u velikoj meri prisutne stigme i diskriminacije prema osobama koje žive sa HIV-om i AIDS-om. Ističemo, da naša zemlja i dalje nema zvanično napisan protokol lečenja HIV pozitivnih osoba, a da se u praksi sasvim ne poštuju savremene preporuke Evropskog udruženja kliničara koji se bave lečenjem AIDS-a (EACS). Zabrinjava i činjenica da se Republička komisija za borbu protiv HIV/AIDS-a nije sastala godinama, kao i da je državna nema Strategiju o HIV infekciji i AIDS-u u Republici Srbiji. Zbog svega navedenog postoji opravdana bojazan da nas, ukoliko pod hitno ne pronađemo sistemsko rešenje, očekuju posledice koje će nas više koštati u odnosu na cenu prevencije.

Nadamo se da će nadležni u Srbiji ozbiljnije shvatiti naš apel i stvoriti sve predušlove za početak rešavanja problema koji se javljaju u pružanju kontinuirane i savremenije zdravstvene brige prema HIV pozitivnim osobama, zatim socijalne zaštite i programa standardizacije usluga organizacija i ustanova koje pružaju pomoć ovoj populaciji, kao i nastavak procesa edukacije mladih i ključnih populacija na temu prevencije HIV-a i smanjenja stigme i diskriminacije prema ljudima koji žive sa HIV-om i AIDS-om. U tom smislu, dajemo i punu podršku i pomoć državi u pripremi za učešće zvaničnih delegacija na svim bitnim sastancima i skupovima u svetu na kojima se razgovara o mogućim načinima za globalno zaustavljanje epidemije, smanjenja broja inficiranih od HIV-a i umrlih od AIDS-a, kao i smanjena stigma i diskriminacije. Međutim, u ovom trenutku moramo i da istaknemo da država ne pokazuje veliku zainteresovanost kao ni spremnost na partnersku saradnju sa organizacijama civilnog društva na ovom polju.

S poštovanjem,

Vladimir Antić, izvršni direktor

USOP | Krovni savez PLHIV organizacija Srbije | National Council of PLHIV in Serbia

Unija organizacija Srbije koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV/AIDS-om | Union of Serbian PLHIV

e-mail: office@unijaphiv.rs | Despota Stefana, Street 34 | Belgrade | Serbia | Europe

kontakt telefon: 00 381 (0)64 14 88 223

Beograd, 19. maj 2017. godina

members: UG "VIŠE OD POMOĆI" Beograd, Asocijacija "ŽENA PLUS" Beograd, UG "CENTARAS" Beograd
UG "CRVENA LINIJA" Novi Sad, UG "SUNCE" Niš, UG "STAV +" Subotica, UG "NOVA +" Pančevo

associates: DF SPC "Čovekoljublje" Beograd, Međunarodna mreža pomoći (IAN), Omladina Jazas Novi Sad,
UG "Prevent" Novi Sad, UG "Putokaz" Niš, UG "PaO2" Pančevo, UG "Duga" Šabac, Omladina Jazas Niš

support: The Delegation of the European Union to the Republic of Serbia, United Nations Theme Group on HIV/AIDS,
Ministry of Health Republic of Serbia, Ministry of Justice Republic of Serbia, Ministry of Labour, Employment,
Veteran and Social Affairs Republic of Serbia

